
Kaupunginhallitus

Kokousaika 08.12.2025 klo 16:00 - 19:52**Kokouspaikka** Lintharjun liikuntakeskus, kabinetti ja etäyhteys

Luettelo käsitellyistä asiasta

		Sivu
§ 285	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 286	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 287	Tontinluovutusehtojen hyväksyminen 1.1.2026 alkaen	6
§ 288	Sopimuksen hyväksyminen Kuopion seutuyhteistyön resursoinnista ja toteuttamisesta vuosina 2026-2027 / Suonenjoen kaupunki	8
§ 289	Kuopion seudun MALPE asioiden ohjaus- ja seurantaryhmän nimeäminen / Suonenjoen kaupunki	10
§ 290	SavoGrow-alueen kuntien seutuyhteistyökysely 2025	12
§ 291	Esihenkilövastuut elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialalla 1.1.2026 alkaen	16
§ 292	Elinvoima- ja hallintopalveluiden maksujen ja taksojen vahvistaminen vuodelle 2026	20
§ 293	Nuorisovaltuuston toimintasäännön hyväksyminen ja edustajien vahvistaminen valtuuston kokouksiin	21
§ 294	SoTe-kiinteistöjen vuokrauksen ja myynnin edistäminen	23
§ 295	Vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen	26
§ 296	Viranhaltijoiden päätökset 20.11. - 3.12.2025	48
§ 297	Tiedoksiannot	49
§ 298	Ajankohtaiskatsaus	50

Kokousaika 08.12.2025 klo 16:00 - 19:52

Kokouspaikka Lintharjun liikuntakeskus, kabinetti ja etäyhteys

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vehviläinen Juha	puheenjohtaja	
	Lahtinen Timo	1. varapuheenjohtaja	
	From Jani	2. varapuheenjohtaja	
	Backman Pirjo	jäsen	
	Koponen Milja	jäsen	
	Laine Tatu	jäsen	
	Paananen Marika	jäsen	
	Rossi Minna	jäsen	
	Suihkonen Petri	jäsen	
Muut	Ruotsalainen Olavi	KV:n puheenjohtaja	
	Suihkonen Mikko	KV:n I varapuheenjohtaja	
	Karhunen Sanna	KV:n II varapuheenjohtaja	
	Piiroinen Juha	kaupunginjohtaja, pöytäkirjanpitäjä §291	
	Rantanen Raija	hallintojohtaja/pöytäkirjan- pitäjä §285-290,292-298	
	Timo Kortelainen	kaavoittaja	§285-287

Allekirjoitukset

Juha Vehviläinen	Juha Piiroinen §291
puheenjohtaja	Raija Rantanen §285-290, 292-298
	pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

285 - 298

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Jani From	Petri Suihkonen
pöytäkirjantarkastaja	pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on saatettu 11.12.2025 nähtäville yleiseen tietoverkkoon kaupungin www -sivuille. Lisäksi pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä Suonenjoen kaupungin hallintotoimistossa 12.12.2025 klo 9-12.

Pöytäkirjanpitäjä

Raija Rantanen

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 285

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokouksessa oli etäkokouksen mahdollisuus, jossa osallistujilla oli yhdenvertainen kuva- ja ääniyhteys. Kaupunginhallituksen jäsen Minna Rossi osallistui kokoukseen etäyhteydellä. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 286

Ehdotus	Kaupunginjohtaja ehdottaa, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Jani From ja Petri Suihkonen.
Päätös	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jani From ja Petri Suihkonen.

Tontinluovutusehtojen hyväksyminen 1.1.2026 alkaen

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 287
428/10.00.02.00/2025

Valmistelija: kaavoittaja Timo Kortelainen, p. 040 728 7827

Kaupungin luovuttamien tonttien hintoja on tarkistettu valtuustokausittain. Hintoja on viimeksi tarkistettu vuonna 2021 ja tontinluovutusehtoja ja uusien tonttien hinnoittelua vuonna 2023. Hintoja on nyt korotettu elinkustannusindeksin muutoksen verran n. 16 % vuoteen 2021 verrattuna.

Tontinvarausmaksuja on laskettu pientalotonteilla 100 euroon ja muilla tonteilla 500 euroon. Maksuja ei hyvitetä kauppahinnassa eikä vuokrassa.

Kauppakirja ja vuokrasopimusmalleihin on tehty teknisiä tarkistuksia, malleja käytetään kussakin luovutuksessa soveltuvin osin.

Liitteenä Suonenjoen kaupungin yleiset tontinluovutusehdot 1.1.2026 alkaen.

Tontinluovutusehtojen liitteenä ovat tonttien hintakartat ja vuokrasopimus- ja kauppakirjamalli. Yleiset tontinluovutusehdot ovat voimassa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi ja ne korvaavat aikaisemmat yleiset tontinluovutusehdot.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää esittää edelleen valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat Suonenjoen kaupungin yleiset tontinluovutusehdot liitteineen ja että ehdot astuvat voimaan 1.1.2026 alkaen korvaten aikaisemmat yleiset tontinluovutusehdot.

Päätös

Kaavoittaja Timo Kortelainen oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan. Hän poistui kokouksesta klo 16.13.

Tehtiin teknisluonteiset korjaukset liitteeseen nro 2, tonttikartta.

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1 Tontinluovutusehdot 2026

Liite 2 Liite_Kauppakirjamalli 2026

Liite 3 Liite_Vuokrasopimusmalli 2026

Liite 4 Tonttintahintakartta 2026 korjattu

Sopimuksen hyväksyminen Kuopion seutuyhteistyön resursoinnista ja toteuttamisesta vuosina 2026-2027 / Suonenjoen kaupunki

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 288
427/00.04.01/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kuopion seudun kuntajohtajien kokouksessa on sovittu, että seudun kunnat varautuvat talousarvion valmistelussa seutu- ja MAL-yhteistyön resursointiin 1 € /asukas osuudella. Kunkin kunnan maksuosuus muodostuisi talousarviovuoden (1.1.) virallisen väkiluvun pohjalta.

Sopimuksen tarkoituksena on tukea Kuopion seudun kuntien pitkäjänteistä työskentelyä toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi yhteisesti hyväksytyjen MAL-sopimuksen ja yhteistyön strategisten painotusten ja teemojen mukaisesti sekä seudun kuntien palveluyhteistyön kehittämiseksi.

Yhteyspäällikkö on valmistellut liitteenä olevan sopimusluonnoksen, jonka kuntajohtajat hyväksyivät 28.11.2025 kokouksessaan. Tällöin sovittiin, että sopimus lähetetään vielä MAL-sopimuskuntien hallitusten hyväksyttäväksi.

Kuopion seutuyhteistyön sopimus sisältää vuodet 2026 – 2027 ja astuu voimaan kaupungin- ja kunnanhallitusten päätösten ja sopimuksen allekirjoituksen jälkeen. Sopimuksen sisällön ja maksuosuuksien päivittämistarvetta sekä toteutumista arvioidaan vuoden 2027 loppupuolella.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus vastaa kuntien välistä yhteistyötä kehittamisestä ja ylläpitämisestä.

Kaupunginhallitus edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä päättää vastuualueensa sopimuksista ja oikeustoimista.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus hyväksyy Kuopion seutuyhteistyön resursointia koskevan sopimuksen ja sen kuntarahoitusosuuksia koskevat osuudet vuosille 2026 -2027.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen Suonenjoen kaupungin osalta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 5 Liite_Sopimus Kuopion seutuyhteistyön resurssoinnista ja toteuttamisesta 2026-2027

Kuopion seudun MALPE asioiden ohjaus- ja seurantaryhmän nimeäminen / Suonenjoen kaupunki

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 289
387/00.04.01/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kuopion seudun kunnat Kuopio, Siilinjärvi, Leppävirta, Suonenjoki, Lapinlahti ja Tuusniemi pääsivät mukaan v. 2021 keväällä kansalliseen MAL-sopimusmenettelyyn. Sen seurauksena perustettiin Kuopion seudulle useita yhteistyöryhmiä, mm. Kuopion seudun MAL-sopimuksen ohjaus- ja seurantaryhmä. Ensimmäinen Kuopion seudun kokous pidettiin 10.2.2022 ja sen jälkeen kokouksia on ollut 3-4 kertaa vuosittain.

Ohjaus- ja seurantaryhmä on vastannut MAL-sopimuksen toimeenpanon ja seurannan strategisesta ohjaamisesta yhdessä seudun kuntajohtajien kanssa. Tehtäviin on kuulunut myös uuden sopimuskauden valmistelun ohjaaminen sekä vuosittain valmistuvien seurantaraporttien käsittely ja hyväksyminen.

Ohjausryhmässä on ollut mukana kustakin sopimuskunnasta 2 johtavaa päättäjää, seudun kunnanjohtajat, rahoittajien edustus (Pohjois-Savon liitto ja Pohjois-Savon ELY-keskus) sekä MAL-sopimuksen yhteistyöryhmän puheenjohtajat.

Nyt uudella valtuustokaudella 2025-2029 on tarpeen päivittää myös ohjausryhmän kokoonpano, tehtävät ja nimi vastaamaan paremmin nykytarpeita. Seudun kuntajohtajakokouksessa ja sekä MAL-sopimuksen ohjaus- ja seurantaryhmässä on käyty keskustelua ohjausryhmän tehtävien laajentamisesta seudulliseen palvelu- ja elinkeinotoimintaan, koska näiden yhteistyökysymysten käsittelyyn ei ole olemassa tällä hetkellä johtavista päättäjistä ja viranhaltijoista koostuvaa vastaavaa yhteistä seudullista foorumia. Samalla päivitetään ohjausryhmän nimi Kuopion seudun MALPE-ohjaus- ja seurantaryhmäksi laajentuneen tehtävänkuvan mukaisesti.

Kuopion seudun kuntia pyydetään nimeämään kunnastaan Kuopion seudun MALPE-ohjaus- ja seurantaryhmään 2 johtavaa, viime kuntavaaleissa valittua päättäjää 21.11.2025 mennessä.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus vastaa kuntien välistä yhteistyötä kehittamisestä ja ylläpitämisestä sekä tarvittaessa määrää edustajan käyttämään kaupungin puhevaltaa ja edustamaan kaupunkia yhteisössä. Mikäli hallintosäännössä ei ole toiminnan ohjaamiseen määräystä, ratkaisuvallta on silloin kaupunginhallituksella.

Kaupunginhallitus

§ 289

08.12.2025

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää nimetä Kuopion seudun MALPE-ohjaus- ja seurantaryhmään kaksi (2) johtavaa, viime kuntavaaleissa valittua luottamushenkilöä.

Päätös

Kuopion seudun MALPE-ohjaus- ja seurantaryhmään nimettiin Juha Vehviläinen ja Timo Lahtinen.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 104
§ 290

22.04.2024
08.12.2025

SavoGrow-alueen kuntien seutuyhteistyökysely 2025

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 104

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

SavoGrow-alueen kunnanhallitusten puheenjohtajat sekä kunnanjohtajat ovat kokoontuneet yhteisten asioiden ja alueen yhteisen kehittämisen merkeissä tiiviimmin parin viime vuoden ajan. Tapaamisessa 21.2.2024 sovittiin, että kuntien kunnanhallitukset käsittelevät ja vastaavat kyselyyn koskien seutuyhteistyötarpeita ja mahdollisuuksia.

Vastaava kysely on toteutettu samansisältöisenä Ylä-Savon alueella, mihin SavoGrow-alueen kunnista Pielavesi ja Keitele ovat antaneet omat vastauksensa.

Kysely on pyydetty käsiteltäväksi 30.04.2024 mennessä.

Luonnos annettavista vastauksista on liitteenä. Luonnoksessa esille nostetut yhteistyömahdollisuudet on käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä 15.4.2024.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus linjaa seutuyhteistyön mahdollisuuksia tarkentavat periaatteet seuraavasti:

Suonenjoen kaupunki näkee, että yhteistyön tiivistämiselle on mahdollisuuksia useiden eri palvelukokonaisuuksien osalta. Suonenjoen kaupunki edellyttää pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista mahdollisiin yhteistyöavauksiin. Suonenjoen kaupunki on omalta osaltaan valmis edistämään ensisijaisesti laajempien ja vaikutukseltaan merkittävien asiakokonaisuuksien yhteistyömahdollisuuksia. Suonenjoen kaupungilla ei ole mahdollisuuksia ns. yksittäisten viranhaltijoiden tai asiantuntijoiden työpanoksen jakamiseen naapurikuntiin uusien yhteistyötarpeiden osalta.

Mikäli Suonenjoen kaupunkia lähestytään kuntarakenteeseen kohdentuvilla ehdotuksilla, niin Suonenjoen kaupunki on valmis käymään kuntien välisen perusteellisen keskustelun ja arvioimaan etenemisen tarkoituksenmukaisuutta.

Lisäksi kaupunginhallitus täydentää tarvittavilta osin kyselyyn annettavaa vastausta ja oikeuttaa kaupunginjohtajan toimittamaan kyselyyn annettavat vastaukset sähköiseen järjestelmään.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 104
§ 290

22.04.2024
08.12.2025

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 290
121/00.04.01/2024

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kehitysyhtiö SavoGrown elinvoimapäällikkö on valmistellut omistajakunnille kyselyn kuntayhteistyön tiivistämisen kartoituksesta SavoGrow kuntien hallituksille.

Kyselyn tavoitteena on löytää kuntien toiminnoista osa-alueita, joissa yhteistyötä tiivistämällä olisi mahdollista saavuttaa mm. tehokkaampia työskentelytapoja, laadukkaampia palveluja ja vetovoimaa rekrytointeihin. Vastauksien pohjalta tunnistetaan asioita, joiden edistämiseen sitoudutaan seuraavan neljän vuoden aikana.

Kysely etenee toimialoittain ja lopussa on mahdollisuus kertoa missä asioissa yhteistyön käynnistyminen olisi kaikkein akuuteinta. Kustakin kunnasta pyydetään vain yksi vastaus ja vastaukset pyydetään käsittelemään kunnissa hallitustasoisesti 14.12.2025 mennessä.

Liitteenä virkakunnan 2.12.2025 valmisteleva vastausluonnos esitettyihin kysymyksiin.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus linjaa SavoGrown alueen seutuyhteistyön mahdollisuuksista seuraavaa:

Suonenjoen kaupunki näkee, että kuntien välillä tehdään jo laaja-alaista yhteistyötä. Yhteistyön taso ja muodot ovat pääosin operatiivista ja tiettyyn palveluun tai sen osaan liittyvää viranomais- tai muuta yhteistyötä. Osa nykyisistä yhteistyömuodoista toimii paremmin ja osassa on kehitettävää.

Suonenjoen kaupunki katsoo, että kuntien tulee ensin löytää ja kirjata yhteinen tahtotila, miksi teemme yhteistyötä. Tämä on ensisijainen tavoite ja sen jälkeen suunnata voimavarat mitä ja miten teemme yhteistyötä. Lisäksi tahtotilaa ja kuntien vahvaa sitoutumista tarvitaan resurssoinnin linjaamiseen. Tehdäänkö kuntien välinen yhteistyö kehitysyhtiön kautta ja sen resursoimana vai suoraan alueen kuntien välisenä yhteistyönä. Nykyinen aluekehityksen resurssointi kehitysyhtiöön ei ole riittävä ja sen kohdentaminen palvelusopimuksen mukaisin maksuperiaattein ei ole Suonenjoen osalta kaikilta osin perusteltu. Nykyrakenne yhteistyön koordinoinnista on osin epäselvä ja yhteistyön edistäminen hakee muotoaan ja pahimmillaan nykytila voi johtaa kuntien oman edun ja osaoptimoinnin tavoitteluun.

Suonenjoen kaupungin kannalta tärkeimmät yhteistyön tiivistämisen osa-alueet liittyvät edunvalvontaan ja vaikuttamiseen. Keskeisenä ovat mm. edunvalvonta suhteessa valtion valmistelevaan lainsäädäntötyöhön, joilla

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 104
§ 290

22.04.2024
08.12.2025

on vaikutusta mm. kuntien velvoitteisiin ja rahoitukseen. Kuten VOS- tai hankintalain uudistus. Myös erilaiset infrahankkeet ja niiden rahoituksen edistäminen ovat edunvalvonnan painopisteenä. Lisäksi edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä tarvitaan hyvinvointialueen suuntaan. Tästä esimerkkinä sote-kiinteistöt, HVA:n palveluverkko tai palvelujen saavutettavuuden varmistaminen. Kolmantena keskeisenä asiana Suonenjoen kaupunki nostaa kaupungille taloudellisesti kestävä ratkaisun löytämisen Ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämiseen mahdollisimman pikaisesti. Nykyinen rakenne ei ole Suonenjoen kaupungin näkökulmasta kestäväällä taloudellisella pohjalla, ja tämä vaatii yhteistyötä alueen kuntien ja päättäjien kesken.

Mikäli jatkamme operatiivisten yhteistyömuotojen hakemista, niin siinä tapauksessa Suonenjoen kaupunki katsoo, että ensisijaisesti tulee arvioida nykyiset jo olemassa olevat yhteistyömuodot ja -tavat tehdä yhteistyötä ja halutessamme kehittää niiden toimintaa vastaamaan tehokkaampia työskentelytapoja ja laadukkaampia palveluja. Mikäli yhteistyön tekemisen tahto on enemmän strategisemmalla ja vaikuttamiseen pyrkivällä tasolla, niin silloin yhteisen tahtotilan ja yhteisen äänen löytäminen on tärkeää ja se vaatii alueen kuntien, virkajohdon ja erityisesti päättäjien sitouttamista yhteiseen edunvalvontaan kuntarajat ylittävästi.

Suonenjoen kaupunki katsoo, että yksin emme kaikessa vaikuttamis- ja edunvalvontatyössä pärjää. Tarvitsemme saman tilannekuvan ja saman suuntaiset tavoitteet jakavat kumppanit mukaamme, ja tämä luo mahdollisuuden laaja-alaisempaan ja pitkäjänteisempään yhteistyön syventämiseen halukkaiden kuntien kesken.

Suonenjoen kaupunki toistaa aikaisemmin jo vuonna 2024 kirjaamansa tarkentavat periaatteet yhteistyön tavoitteellisesta toteuttamisesta.

Suonenjoen kaupunki näkee, että yhteistyön tiivistämiselle on mahdollisuuksia. Suonenjoen kaupunki edellyttää pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista mahdollisiin yhteistyöavauksiin. Suonenjoen kaupunki on omalta osaltaan valmis edistämään laajempien ja vaikutukseltaan merkittävien asiakokonaisuuksien yhteistyömahdollisuuksia. Suonenjoen kaupungilla ei ole mahdollisuuksia ns. yksittäisten viranhaltijoiden tai asiantuntijoiden työpanoksen jakamiseen naapurikuntiin uusien yhteistyötarpeiden osalta.

Mikäli Suonenjoen kaupunkia lähestytään kuntarakenteeseen kohdentuvilla ehdotuksilla, niin Suonenjoen kaupunki on valmis käymään kuntien välisen perusteellisen keskustelun ja arvioimaan etenemisen tarkoituksenmukaisuutta.

Kaupunginhallitus täydentää tarvittavilta osin **liitteenä** olevaa kyselyyn annettavaa vastausta ja oikeuttaa kaupunginjohtajan toimittamaan kyselyyn annettavat vastaukset.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 104
§ 290

22.04.2024
08.12.2025

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 6 Seutuyhteistyökyselyn kysymykset Luonnos

Liite 7 Liite_2025_SGKuntien_yhteistyökysely_kysymykset_vastauslomake_Johtoryhmä

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 71
§ 291

17.03.2025
08.12.2025

Esihenkilövastuut elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialalla 1.1.2026 alkaen

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 71

Valmistelijat: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialalla on tarkasteltu henkilöstömitoitusta ja hallinnon vastuita tulevaan talouskehitykseen peilaten, ja esitetään, että tässä vaiheessa ei palkata uutta toimistopäällikköä. Kaupunginhallitus valitsi hallintojohtajaksi 1.3.2025 alkaen Raija Rantasen, joka hoiti aiemmin toimistopäällikön tehtävää ja nyt uudessa tilanteessa kun uutta toimistopäällikköä ei palkata, on tarkoituksenmukaista jakaa toimistopäällikön suoraan alaisuuteen kuuluvat esihenkilövastuut. Hallintosäännön mukaisesti henkilöstöpäällikkö sijaistaa toimistopäällikköä.

Esitetään, että henkilöstöpäällikkö toimii toimialan neljän toimistosihteerin esihenkilönä ja ICT-tiimi sekä tiedonhallinnan asiantuntija jatkavat hallintojohtajan suorassa alaisuudessa määräaikaaisesti 31.12.2025 saakka. Muutoin hallintojohtajan henkilöstöorganisaatio jatkaa entisellä rakenteella.

Pidemmällä tähtäimellä Suonenjoen kaupungin ratkaistavaksi on tulossa mm. teknisten palveluiden yhtiöitysjärjestelyt, jolloin on hyvä tarkastella konsernin tukipalveluita kokonaisuutena ja siksi on perusteltua tehdä ratkaisu tässä vaiheessa määräaikaaisesti.

Tekninen lautakunta on hyväksynyt osaltaan mallin, missä siirretään kaikki kaupungin omistamat kiinteistöt perustettavaan tilapalveluliikelaitokseen sekä yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat kiinteistöt (sote- ja teollisuuskiinteistöt) yhtiöitetään. Sote- ja teollisuuskiinteistöt siirretään omaan uuteen yhtiöönsä. Lisäksi tekninen lautakunta on esittänyt päätökselleen aloittaa koko teknisen palvelujen henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut liittyen koko toimialaa koskevaan hallinnolliseen uudistukseen. Kaupunginhallitus on osaltaan vahvistanut esitykset hallintomallin ja yhteistoimintamenettelyn osalta.

Suonenjoen hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus valitsee esihenkilötehtävissä toimivat henkilöt ja päättää hallintosäännön liitteiden päivittämisestä.

Liitteenä päivitettävä hallintosäännön liite nro 2.

Liitteestä on puuttunut tukipalveluvastaavan nimike, mikä täydennetään puuttuvana tietona hallintosäännön liitteeseen. Niin henkilöstöpäällikön kuin myös tukipalveluvastaavan kirjallisiin tehtävänkuviin on kirjattu sijaistaminen ja sitä myötä tuleva esihenkilövastuu.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 71
§ 291

17.03.2025
08.12.2025

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus hyväksyy esityksen, missä henkilöstöpäällikkö toimii toimialan neljän toimistosihteerin esihenkilönä ja ICT-tiimi sekä tiedonhallinnan asiantuntija jatkavat hallintojohtajan suorassa alaisuudessa määräaikaaisesti 31.12.2025 saakka. Muutoin hallintojohtajan henkilöstöorganisaatio jatkaa entisellä rakenteella.

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan hallintosäännön liite nro 2 päivittämisen.

Muutos astuu voimaan välittömästi päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Hallintojohtaja Raija Rantanen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisenä klo 17.47 (hallintolain mukainen osallisuus- eli asianosaisjäävi, hän on asianosainen).
Pöytäkirjanpitäjänä asian käsittelyn osalta toimi kaupunginjohtaja Juha Piironen.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hallintojohtaja Raija Rantanen palasi kokoukseen klo 17:53 asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 291
112/00.01.01/2025

Valmistelijat: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kaupunginhallituksen päätöksellä 17.3.2025 elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialalle ei palkattu uutta toimistopäällikköä, minkä johdosta toimistopäälliköllä olleita esihenkilövastuita jaettiin uudella tavalla määräaikaaisesti 31.12.2025 saakka siten, että henkilöstöpäällikkö on toiminut neljän toimistosihteerin esihenkilönä ja hallintojohtaja on toiminut ICT-tiimin esihenkilönä.

Organisoituminen 1.1.2026 alkaen on suunniteltu siten, että henkilöstöpäällikön määräaikaaisesti johdettavana olleen neljän toimistosihteerin esihenkilönä aloittaa tiedonhallinta- ja talousasiantuntija Hanna Heikkilä 1.1.2026. Samalla Hanna Heikkilän nimike muutetaan tehtävänsuorittajaksi paremmin vastaavaksi toimistopäälliköksi. Samassa yhteydessä esitetään, että tiedonhallinta- ja talousasiantuntija -tehtävää ei täytetä. Toimistopäällikön tehtävänsuoritus päivitetään vastaamaan uutta tilannetta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 71
§ 291

17.03.2025
08.12.2025

Hallintojohtajan johdettavana jatkavat näin ollen hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö, henkilöstöpäällikkö, toimistopäällikkö, tukipalveluvastaava, viestintä- ja tapahtumakoordinaattori sekä ICT-eritysasiantuntija ja kaksi ICT-asiantuntijaa.

Suonenjoen hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus valitsee esihenkilötehtävissä toimivat henkilöt.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus hyväksyy esityksen, missä elinvoima- ja hallintopalveluiden esihenkilövastuut järjestellään 1.1.2026 alkaen siten, että henkilöstöpäällikön määräaikaaisesti johdettavana olleen neljän toimistosihteerin esihenkilönä aloittaa tiedonhallinta- ja talousasiantuntija Hanna Heikkilä. Samalla Hanna Heikkilän nimike muutetaan tehtävänsuorittajaksi paremmin vastaavaksi toimistopäälliköksi, eikä tiedonhallinnan ja talouden asiantuntija -tehtävää täytetä. Toimistopäällikön tehtävänsuorittajaksi päivitetään vastaamaan uutta tilannetta.

Hallintojohtajan johdettavana jatkavat näin ollen hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö, henkilöstöpäällikkö, toimistopäällikkö, tukipalveluvastaava, viestintä- ja tapahtumakoordinaattori sekä ICT-eritysasiantuntija ja kaksi ICT-asiantuntijaa.

Päätös

Hallintojohtaja Raija Rantanen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisenä klo 16.55 (hallintolain mukainen osallisuus- eli asianosaisjäävi, hän on asianosainen).

Pöytäkirjanpitäjänä asian käsittelyn osalta toimi kaupunginjohtaja Juha Piironen.

Nimekemuutos ja tehtäväkuvaus menevät hallintosäännön mukaisesti henkilöstöjoaokselle vahvistettavaksi.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hallintojohtaja Raija Rantanen palasi kokoukseen klo 16:58 asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Kaupunginhallitus

§ 71

17.03.2025

Kaupunginhallitus

§ 291

08.12.2025

Liitteet

Liite 8 HS_Liite 2_KH_2025_03_17

Elinvoima- ja hallintopalveluiden maksujen ja taksojen vahvistaminen vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 292
430/02.05.00.00/2025

Valmistelija: hallintojohtaja Raija Rantanen, p. 044 744 2933

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön 23 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää toimialaansa koskevien palveluiden taksoista ja maksuista ja niiden perusteista.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 8.9.2025 edellyttänyt, että toimialat tekevät asetettuun raamiin pääsemiseksi vähintään +2,0% suuruiset ei-lakisääteisten taksojen ja maksujen korotusehdotukset, jotka astuvat voimaan vuoden 2026 aikana.

Lisäksi mm. liikuntapalveluiden hinnoissa on huomioitu se, että 1.1.2026 alkaen arvonlisäkanta 14% muuttuu 13,5%:ksi.

Sisä-Savon kansalaisopiston osalta on vuonna 2020 siirrytty käytäntöön, jossa taksat vahvistetaan lukuvuosittain. Liikuntasalien kausivuorot myönnetään myös aina lukuvuoden ajalle, myös nämä taksat on luontevaa vahvistaa ajanjaksolle elokuusta heinäkuun loppuun.

Liitteenä on esitys vuonna 2026 voimaan astuvista elinvoima- ja hallintopalveluiden taksoista. Korotukset on tehty pääsääntöisesti noudattaen +2% korotuksia. Toimialalla on myös laissa määriteltyjä taksoja ja maksuja. Näiden hinnoittelu toteutetaan kyseisiin lakeihin pohjautuen.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää hyväksyä ”Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan taksat ja maksut 2026” sekä ”Hallintopalveluiden maksut 2026” mukaiset taksat ja maksut niin, että ne astuvat voimaan vuoden 2026 aikana ja valtuuttaa hallintojohtajan tekemään tarvittaessa teknisluontoisia korjauksia.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Lisäksi kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että tammikuussa 2026 lasten uintivuosikorttia myydään 49,- kampanjahinnalla.

Liitteet

Liite 9 Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palveluiden taksat ja maksut 2026

Liite 10 Hallintopalveluiden maksut 2026

Nuorisovaltuuston toimintasäännön hyväksyminen ja edustajien vahvistaminen valtuuston kokouksiin

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 293
429/00.01.02.00/2025

valmistelijat: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen, p. 041 732 3434 ja erityisnuorisotyöntekijä Jere Hakkarainen, p. 041 732 5368

Nuorisovaltuusto on vaikuttamistoimielin, jonka kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus. Nuorisovaltuustojen tehtävä ja tarkoitus on edustaa nuoria omassa kunnassaan ja nuorisolain 8 §:n sekä kuntalain 26 §:n nojalla ohjata nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan sekä kunnalliseen päätöksentekoon että yleisesti yhteiskunnallisiin asioihin.

Nuorisovaltuusto on laatinut toiminnalleen toimintasäännön sekä toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2026. Ne on hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 28.11.2025. Toimintasäännössä käsitellään nuorisovaltuuston tarkoitus, tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman ja -kertomuksen laatiminen sekä edustajan nimeäminen muihin toimieliimiin.

Liitteenä Suonenjoen nuorisovaltuuston toimintasääntö sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2026.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön § 109 mukaan nuorisovaltuusto voi nimetä kaupunginvaltuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa. Nuorisovaltuusto on nimennyt kokouksessaan 3.10.2025 keskuudestaan edustajan ja varaedustajan kaupunginvaltuuston kokouksiin. Varsinainen edustaja on Veera Hämäläinen ja varaedustaja on Riina Pentikäinen.

Suonenjoen nuorisovaltuusto esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Suonenjoen nuorisovaltuuston toimintasäännön ja vahvistaa nuorisovaltuuston kaupunginvaltuuston kokouksiin nimeämät edustajan ja varaedustajan sekä merkitsee tiedoksi toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2026.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus

1. hyväksyy **liitteenä** olevan nuorisovaltuuston toimintasäännön,
2. vahvistaa nuorisovaltuuston kaupunginvaltuuston kokouksiin nimeämän edustajan, Veera Hämäläinen ja hänen varaedustajansa, Riina Pentikäinen.
3. merkitsee tietoonsa saatetuksi nuorisovaltuuston toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 11 Suonenjoen kaupungin nuorisovaltuuston toimintasääntö
28.11.2025
- Liite 12 Suonenjoen kaupungin Nuorisovaltuuston Talousarvio 2026
- Liite 13 Suonenjoen kaupungin Nuorisovaltuuston toimintasuunnitelma
2026

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 44
§ 294

22.04.2025
08.12.2025

SoTe-kiinteistöjen vuokrauksen ja myynnin edistäminen

Tekninen lautakunta 22.04.2025 § 44

Valmistelija: tekninen johtaja Kimmo Hälinen, puh. 0400 377 761

Pohjois-Savon hyvinvointialue on ilmoittanut, ettei se käytä vuokrasopimusten optiokautta jatkaa sotekiinteistöjen vuokraamista nykyisillä sopimuksilla vuoden 2026 alusta. Näin ollen Suonenjoen kaupungin on Kuntalain 126 §:n mukaan yhtiötettävä kaikki sote- ja pelastustoimen kiinteistöt.

Tekniset palvelut ja kaupunginjohtaja ovat käyneet alustavia vuokrasopimusneuvotteluja sotekiinteistöjen jatkovuokrauksen periaatteista. Hyvinvointialue on järjestänyt myös laajoja vuokrausperiaatteisiin liittyviä info- ja vuoropuhelutilaisuuksia. Hyvinvointialue on esittänyt, että kuntien vuokraesitykset 1.1.2026 alkaville vuokrasopimuksille tulisi tehdä 30.4.2025 mennessä. Vaihtoehtona vuokraukselle on kiinteistöjen myynti. Suonenjoen kaupunginhallitus on päättänyt (14.4.2025 § 110), että Suonenjoen kaupunki esittää sotekiinteistöjen myyntiä ensisijaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Teknisten palveluiden tilaama yhtiöittämisen asiantuntija-apu on laatinut yhtiöittämisselvityksen ja siihen on kuulunut esitys vuokrausperiaatteista ja vuokratasosta kiinteistöittäin. Selvityksessä on huomioitu hyvinvointialueen edellyttämät lyhyet irtisanomisajat ja niiden aiheuttamat riskit.

Esitettyihin pääomavuokriin on huomioitu jälleenhankinta-arvosta 0,5 % pieninvestointivaraus, sekä mahdollisuus sille, että tiloja on vajaakäytöllä. Ylläpitovuokran periaatteena on hyvinvointialueen toimiva toteuneisiin kuluihin perustuva ylläpitovuokra. Yhtiön ylläpitokustannuksiin on huomioitu kiinteistöverot ja korkokustannukset, joita ei nykyisin kirjaudu kiinteistöille.

Oheismateriaalina sopimusluonnos.

Ehdotus

Tekninen johtaja ehdottaa, että tekninen lautakunta hyväksyy yhtiöittämisselvityksessä esitetyt vuokraamisperiaatteet ja kiinteistökohtaiset vuokrien tasot sekä valtuuttaa tekniset palvelut jatkamaan vuokraneuvotteluja selvityksen periaatteilla myyntineuvottelujen ohessa. Neuvotteluja tulee käydä sopimusluonnoksella, johon sitoutumisesta päättää erikseen kaupunginhallitus tai aloittava yhtiö.

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 44
§ 294

22.04.2025
08.12.2025

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 294
168/10.03.02.04/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen. Sote- ja pelastustoimen toimitilat jäivät kuitenkin kuntien omistukseen ja kunnat ovat velvollisia vuokraamaan tiloja hyvinvointialueille ns. voimaanpanolain (616/2021) 22 §:n mukaisen siirtymäkauden ajan vuoden 2025 loppuun saakka, ellei hyvinvointialue käytä vuoden jatko-optiotaan.

Pohjois-Savon hyvinvointialue on ilmoittanut, että ei käytä optio-oikeutta tilojen vuokraamiseen ja tämän linjauksen mukaisesti Suonenjoen SoTe-tilat ovat vailla vuokrasopimusta 1.1.2026 lukien.

Kaupunginvaltuusto on 17.11.2025 § 83 päätöksellään linjannut, että kaupunki jättää sote- ja pelastustoimen kiinteistöt yhtiöittä-mättä markkinavaikutusten vähäisyyden vuoksi. Lisäksi Kaupunginhallitus on 14.04.2025 § 110 päätöksellään esittänyt, että Suonenjoen kaupungin pelastustoimen sekä muiden sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevat kiinteistöt myydään ensisijaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Myynti hyvinvointialueelle ei ole toteutunut ja hyvinvointialue ei tässä vaiheessa ole ostamassa Suonenjoen kiinteistöjä itselleen.

Valtioneuvoston päätöksen (VM/2025/197) mukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2026 on 99 209 000 euroa. Tämä sisältää tiettyjä ehtoja, jotka liittyvät investointien välttämättömyyteen ja alueen lainanhoitokyvyn varmistamiseen.

Suonenjoen sotekeskukseen kohdentuu päätöksen mukainen ehto, missä todetaan seuraavaa:

Valtioneuvosto kiinnittää Pohjois-Savon hyvinvointialueen huomiota siihen, että lainanottovaltuutta myönnetään Suonenjoen ja Leppävirran sotekeskusten osalta vain suunnitteluun, ei koko investointiin. Hyvinvointialueen palveluverkko on varsin tiheä ja lisäksi alue on hakenut lisärahoitusta vuodelle 2025 eikä näin ollen sen rahoitusasema ole vahva. Hyvinvointialueen perusterveydenhuollon vuodeosastojen käytön keskimääräiset kustannukset ovat korkeat verrattuna Manner-Suomen keskimääräisiin kustannuksiin. Hyvinvointialueen tulee edellä mainitussa suunnittelussa huomioida nykyisen palveluverkon, toimintayksiköiden palveluvalikoiman, vuodeosastojen sijainnin ja kapasiteetin, sekä joustavien tilaratkaisujen mahdollisuuksien hyödyntäminen taloudellisesti kestävällä tavalla.

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 44
§ 294

22.04.2025
08.12.2025

Virkakunta on jatkanut Suonenjoen SoTe-kiinteistöjen vuokrauksen ja myymisen edistämistä linjattujen periaatteiden mukaisesti. Tekninen lautakunta on kokouksessaan 22.4.2025 § 44 päättänyt, että tekninen lautakunta hyväksyy yhtiöittämisselvityksessä esitetyt vuokraamisperiaatteet ja kiinteistökohtaiset vuokrien tasot sekä valtuuttaa tekniset palvelut jatkamaan vuokraneuvotteluja selvityksen periaatteilla myyntineuvottelujen ohessa.

Neuvotteluja tulee käydä sopimusluonnoksella, johon sitoutumisesta päättää erikseen kaupunginhallitus tai aloittava yhtiö.

Neuvottelut vuokrauksesta ovat kesken ja vuokrasopimuksia ei saada hyväksytyksiä vuodenvaihteeseen mennessä. Myös myyntiin liittyvät toimenpiteet ovat kesken ja kiinnostuneiden tahojen kanssa tulee jatkaa aktiivista neuvottelua vuodenvaihteen yli.

Kuntalain mukaisesti kunnanhallitus valvoa kunnan etua ja käyttää sen puhevaltaa sekä vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus

1. kuulee kaupunginjohtajaa SoTe-kohteiden vuokra- ja myyntineuvottelujen tilanteesta.

Lisäksi kaupunginhallitus linjaa, että

1. kohteiden aktiivista myyntiä ja vuokrausta tulee edistää Suonenjoen kaupungin kokonaisuuden huomioiden.
2. Pohjois-Savon hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden vuokrausta voidaan jatkaa nykyisten vuokrasopimuksen mukaisin ehdoin vuoden 2026 osalta huomioiden Suonenjoen kaupungin kokonaisuuden.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pidettiin kokoustauko klo 18.18-18.25.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen

Kaupunginhallitus 08.09.2025 § 219

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kuntalaki:

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talouden kehitys:

Yleinen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston kesän 2025 talouden katsauksen perusteella Suomen talous kääntyi viime vuoden aikana taantuman pohjalta kasvuun. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Kulutuksen kasvua hidastaa kuitenkin yhä talouden epävarmuus. Investoinnit sen sijaan kasvavat ripeämmin, sillä rakentamisen

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

elpyminen sekä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla.

Talouskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit, muiden maiden vastatoimet sekä kauppapolitiikkaan liittyvä epävarmuus. Toisaalta kysyntää tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin. Vuonna 2025 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,0 prosenttia, 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Epävarmuus on kasvanut selvästi maailmantaloudessa kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä ja se heikentää sekä kotitalouksien kulutusta että yritysten investointeja. Tästä huolimatta reaalityulojen kasvu on edelleen vauhdittamassa kulutusta ja investoinnit ovat lisääntymässä. Euroalueen talous onkin edelleen elpymässä, mutta aiemmin oletettua hitaammin. Yhdysvallat kärsii talouspolitiikastaan eniten ja sen talouskasvu hidastuu selvästi.

Suomen vientiä on heikentänyt vaisu kysyntä Euroopassa. Viennin kasvun odotetaan nopeutuvan euroalueen talouden elpyessä ja Suomen kustannuskilpailukyvyyn ollessa kunnossa. Viennin kasvua heikentää kuitenkin selvästi Yhdysvaltojen kauppapolitiikka. Vaikutukset voivat olla myös selvästi negatiivisemmat, jos korkeat tullit ovat voimassa oletettua pidempään. Tuonnin kasvu on nopeutumassa vientiä enemmän, sillä Suomessa kysynnän kasvusta iso osa tulee investoinneista, joissa tuontipanoksilla on merkittävä osuus.

Inflaatio on hidastunut selvästi ja hintojen nousu on myös pysymässä maltillisena. Kulutusverojen korotuksista huolimatta kuluttajahintojen nousu on jäämässä tänä vuonna alle prosentin, ja muinaakaan ennustevuosina inflaatio ei ole ylittämässä kahta prosenttia. Inflaatiota on hidastanut ennen muuta energian ja omistusasumisen hintojen lasku.

Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä reaaliansiot ovat kääntyneet kasvuun. Kotitalouksien keskimääräisten reaalityulojen kasvua hidastaa tänä vuonna kuitenkin heikko työllisyystilanne, sosiaali- ja elänytöiden leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. Ensi vuonna reaalityulojen kasvu nopeutuu työllisyystilanteen parantuessa. Myös veronalennukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa.

Heikon tulo- ja työllisyystilanteen lisäksi kotitalouksien kulutusta on hillinnyt vaatimaton luottamus talouteen sekä odotukset hintojen nousun jatkumisesta. Tämän seurauksena kotitaloudet ovat kuluttaneet vähemmän kuin tulot antaisivat myöten, ja säästämisaste on noussut. Ennusteen mukaan kulutus kasvaa tulevina vuosina tuloja nopeammin, mikä laskee säästämisastetta vähitellen kohti pitkän aikavälin keskimääräistä tasoa ennustejakson loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Investoinneissa pohja näyttäisi ohitetun kahden laskuvuoden jälkeen ja tänä vuonna investoinnit kasvavat selvästi. Asuntorakentamisessa elpyminen on kuitenkin hidasta ja taso jää edelleen pidemmän aikavälin tarpeeseen nähden alhaiseksi.

Energiasiiirtymään ja teknologian kehitykseen liittyvät investoinnit sen sijaan kasvavat reippaasti. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysmäisen paljon ja tänä vuonna niitä on myös aloitettu. Investoinneissa on sekä puhdasta energiaa tuottavia että käyttäviä hankkeita. Investointeja lisäävät myös puolustushankinnat, joihin tulee tänä vuonna selvä hyppäys hävittäjien myötä ja taso pysyy korkeana myös tulevana vuosina.

Työllisyys on ollut selvässä laskussa, mutta alkuvuoden aikana lasku näyttäisi ainakin pysähtyneen. Tuotannon kasvun myötä työllisyyden kasvun odotetaan nopeutuvan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna saman verran kuin viime vuonna ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,3 prosenttia työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrä selvästi kasvaa ja työttömyys laskee 8,8 prosenttiin. Työmarkkinoilla on paljon potentiaalia työllisyyden kasvulle, sillä työvoiman määrä on kasvanut viime vuosina reippaasti ja alkuvuonna työvoiman määrä on kääntynyt uudelleen selvään kasvuun. Työvoiman määrää lisäävät sekä hallituksen työllisyystoimet että maahanmuutto. Toistaiseksi työvoiman määrän kasvu on kuitenkin näkynyt työttömyyden nousuna, kun vaisu kysyntä on pitänyt työllisyystilanteen heikkona.

Suomen potentiaalisen tuotannon, eli pitkän aikavälin keskimääräisen tuotannon kasvun, arvioidaan olevan vajaan prosentin vuosittain vuosina 2025–2029. Potentiaalisen tuotannon hidas kasvu on seurausta ennen muuta tuottavuuden varsin heikosta kasvusta. Ennustejaksolla talous kuitenkin kasvaa selvästi potentiaalista tuotantoa nopeammin, koska taantumien myötä Suomen talouden tuotanto on selvästi potentiaalisen tuotannon alapuolella ja talous toipuu taantumasta lähivuosina. Lisäksi puolustusmenoja ollaan nostamassa varsin merkittävästi, mikä lisää myös talouden kysyntää.

Maailmanpolitiikan epävakaus ja talouden heikko vire ovat jo jonkin aikaa heijastuneet haitallisesti erityisesti valtion menoihin ja tuloihin. Ulkoisen turvallisuuden menot samoin kuin korkomenot ovat kasvaneet voimakkaasti, ja kasvu jatkuu ainakin vielä tämän vuosikymmenen loppuun. Muu menojen kasvu maltillistuu, kun aiemman nopean inflaation viimeisetkin vaikutukset vaimenevat ja sopeutustoimien vaikutukset alkavat näkyä.

Verotulojen odotetaan kasvavan viime vuosia nopeammin, kun talouden toipuminen vähitellen kiihtyy ja vuoden 2024 kehysriihessä päätetyt

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

veronkorotukset alkavat vaikuttaa täysimääräisesti. Omaisuustulojen kasvu sen sijaan hidastuu aiempiin vuosiin verrattuna.

Sopeutustoimien ja työttömyyden vähenemisen seurauksena työttömyysturvamenot kääntyvät ensi vuonna maltilliseen laskuun. Työllisyysrahaston menojen ennakoidaan ylittävän edelleen tulot, mikä luo korotuspainetta työttömyysvakuutusmaksuun. Hallituksen puoliväliriihessä päättämät toimet sekä puolustusmenojen lisäys kasvattavat erityisesti valtion alijäämää, mutta muodostavat myös kokonaisuuden, jolla on piristävä vaikutus talouden toimeliaisuuteen.

Julkisyhteisöjen velkasuhde nousee tänä vuonna yli 86 prosentin, minkä jälkeen velan nopein kasvu on toistaiseksi takana. Syvät alijäämät pitävät velkasuhteen maltillisessa kasvussa koko ennustejakson ajan. Velkasuhde nousee yli 90 prosenttiin vuonna 2029. Jos puolustusmenot pidetään noin 3 prosentissa suhteessa BKT:- hen eikä siitä syntyvää alijäämää kateta, jatkaa velkasuhde kasvuaan ennustejakson jälkeenkin.

Keskeisenä riskinä ennusteessa ovat Yhdysvaltojen ilmoittamat tullien korotukset, muiden maiden vastatullit ja kauppapolitiikan aiheuttama epävarmuuden kasvu. Näitä vaikutuksia käsiteltiin kevään Taloudellisessa katsauksessa tarkemmin. Nyt ilmoitettujen tullien vaikutukset saattavat olla arvioitua suurempia ja lisäksi itse kauppapolitiikassa saattaa tulla uusia yllätyksiä.

Positiivisen riskin ennusteeseen tuovat Euroopan maiden puolustus- ja infrastruktuuri-investoinnit, jotka voivat nousta selvästi suuremmiksi kuin ennusteessa on oletettu. Niillä olisi positiivinen vaikutus euroalueen ja Suomen talouden kasvuun. Suomessa tuotannon taso on tällä hetkellä selvästi alle potentiaalin. Työvoiman kasvava tarjonta, investointisuunnitelmien suuri määrä ja puhtaan energian alhainen hinta antavat eväitä ennustettua nopeampaankin kasvuun. Venäjän hyökkäyssota ja Ukrainan mahdollinen jälleenrakennus tuovat ennusteeseen merkittäviä riskitekijöitä kumpaankin suuntaan.

Jos reaalitalouden riskit toteutuvat, niiden vaikutukset ulottuvat myös julkiseen talouteen. Reaalitalouden muutokset heijastuvat erityisesti verotuloihin palkkasumman, yritysten toimintaylijäämän ja yksityisen kulutuksen reaktioiden kautta. Lisäksi rahoitusmarkkinoiden myllerrys ja yleinen talouden epävarmuus voivat heikentää omaisuustulojen kehitystä, mikä vaikuttaa erityisesti työeläkelaitoksiin.

Kuntatalousohjelma 2026-2029

Vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalouden näkymät vahvistuivat syksyn kuntatalousohjelmassa arvioituun verrattuna, mutta kuntien taloudessa on edelleen tuntuva sopeuttamistarve. Yksittäisten

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

kuntien talouden tilanteet vaihtelevat voimakkaasti, ja kuntakentässä on nähtävissä sekä taloudellista että toiminnallista eriytymistä. Suurissa ja kasvavissa kunnissa on runsaasti investointitarpeita, kun taas pienenevien lapsi- ja nuorisoikäluokkien kunnissa haasteena on sopeuttaa palveluverkkoa ja toimintaa vastaamaan vähenevää palvelutarvetta.

Eriytymiskehitys näkyy myös kuntien edellytyksissä järjestää lakisääteisiä palveluita. Ongelmat työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen sekä syntyvyyden pieneneminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja niin kunnissa kuin valtakunnallisestikin.

Kunnat ovat tämän vuoden alusta alkaen vastanneet työvoimapalveluista. Työllisyyskehityksellä on nykyään entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen, sillä kuntien rahoitusvastuut työllisyydenhoidosta ovat aiempaa laajemmat. Kuntatalous on aiempaa herkempi talouden suhdannevaihteluille.

Vuoden 2024 kuntatalouden tilanne heikkeni ennakoidusti johtuen erityisesti sote-uudistukseen liittyvien kertaluonteisten erien poistumisesta. Heikentyminen jäi kuitenkin syksyn 2024 kuntalousohjelmassa ennakoitua pienemmäksi muun muassa toimintakulujen maltillisen kasvun vuoksi. Myös verotulojen kehitys oli ennakoitua parempi.

Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate heikkeni edellisvuodesta noin miljardilla eurolla 3,5 mrd. euroon. Tilikauden tulos säilyi kuitenkin 0,65 mrd. euron heikkenemisestä huolimatta 1,1 mrd. euroa positiivisena. Tulosta vahvistivat eräiden suurten kaupunkien satunnaiset tuotot. Kuntien lainakanta kasvoi edellisvuosista poiketen. Kunnat velkaantuivat lisää 0,73 mrd. euroa.

Toimintakulujen kasvu oli varsin maltillista, vain 1,1 prosenttia. Etenkin henkilöstökulujen kasvu, 1,3 prosenttia, jäi pieneksi ottaen huomioon, että kunta-alan ansiotasoindeksi kasvoi 3,4 prosenttia vuonna 2024.

Taloustilanne säilyi myös kuntakohtaisesti tarkasteltuna kohtalaisen hyvänä. Vuosikatteet kuitenkin heikkenivät kaikissa kuntakoryhmissä. Vuosikate ja tilikauden tulos olivat edellisvuosien tapaan vahvimmat suurissa, yli 100 000 asukkaan, kunnissa. Negatiivisten vuosikatteiden kuntia oli 11, kun vuonna 2023 niiden määrä oli 15. Arviointimenettelyyn päätyy mahdollisesti 1–4 uutta kuntaa vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan.

Hallitus on asettanut tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai hieman alijäämäinen vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,6 % vuodelle 2027.

Hallitusohjelmassa valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Hallitusohjelma sisältää monia kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavia uudistuksia. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta sote- sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Lisäksi jatketaan kiinteistöveron arvostamisuudistusta, jonka päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelmalla parannetaan kuntien toimintaedellytyksiä sääntelyä purkamalla.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,9 mrd. euroa vuonna 2026. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,8 mrd. euroa, kuntien veromenetyksen korvaukset 0,6 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,5 mrd. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2026 noin 3,5 mrd. euroa, mikä on noin 320 milj. euroa enemmän kuin kevään 2024 valtiontalouden kehyspäätöksessä. Muutokset johtuvat muun muassa oppimisen tuen uudistamisesta ja yksityisen opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nostamisesta, valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen muuttumisesta, asukasluvun ja laskentatekijöiden muutoksesta sekä indeksikorotuksesta. Kevään 2025 kehysriihen päätöksellä peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään osana sopeutustoimia 75 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen.

Sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä aiheutuviin kuntien kiinteistöjä koskeviin kustannuksiin varaudutaan osoittamalla valtion korvauksia yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2027–2029.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat noin 1,3 mrd. euroa vuodelle 2026. Vuoden 2026 valtionosuuden indeksikorotus (3,8 %) lisää kuntien ja kuntayhtymien valtionosuuksia arviolta 52,0 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuoden 2026 indeksikorotuksesta (3,0 %) kohdistuu kunnille ja kuntayhtymille arviolta 19,4 milj. euroa. Hallinnonalan valtionavustuksia kohdistuu kunnille keskimäärin noin 200 milj. euroa vuosittain. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla valtionavustusten tasoa alennetaan hallitusohjelman ja hallituksen lisäsopeutus päätöksillä 135 milj. euroa vuodesta 2026 lukien.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Osana perusopetuksen vahvistamista perusopetuksen tuntijakoon lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025. Toimenpiteeseen osoitetaan peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksenä noin 20,6 milj. euroa vuodesta 2026 alkaen. Lisäksi hallitus uudistaa esi- ja perusopetuksen tukea ja vakiinnuttaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoituksen. Toimenpiteen johdosta kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan noin 91,7 milj. euron lisäys vuonna 2026 ja 94,4 milj. euron lisäys vuodesta 2027 alkaen. Uutena toimenpiteenä valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdennetaan 13,8 milj. euroa vuodesta 2026 alkaen.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisestä on vahvistettu. Lisäksi kotoutumiseen kohdistetut säästöt lisäävät kuntien rahoitusvastuuta kotoutumisesta. Valtio korvaa kunnille pakolaisten vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia vuonna 2026 noin 185,4 milj. euroa. Määrärahantarve perustuu vuosittaiseen arvioon kansainvälistä suojelua saavien sekä muiden korvausten piiriin kuuluvien henkilöiden määrästä. Laskennallisia korvauksia maksetaan vuodesta 2025 lähtien aiempaa lyhyemmältä ajalta. Kotoutumislain muutoksen myötä kunnat rahoittavat kotoutumislain korvausten piiriin kuuluville henkilöille maksettavasta perustoimeentulotuesta 50 prosenttia. Kunnan rahoitusosuus otetaan huomioon tekemällä sitä vastaava vähennys kunnalle maksettavasta peruspalvelujen valtionosuudesta. Arvio on, että vuonna 2026 paluumuuttajille, pakolaisille ja tilapäistä suojelua saaville maksetaan perustoimeentulotukea arviolta noin 150 milj. euroa.

Perustoimeentulotukeen valmistellaan kokonaisuudistusta, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Uudistuksella tavoitellaan vuositasolla 70 milj. euron vähenemää toimeentulotukimenoihin ja vuonna 2026 vähenemä on arviolta 35 milj. euroa. Kuntien rahoitusosuus vähenisi vastaavasti 17,5 milj. euroa vuonna 2026 ja 35 milj. euroa vuodesta 2028 lukien.

Valtio solmi maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset 2024–2035 Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun, Lahden, Jyväskylän ja Kuopion kaupunkiseutujen kanssa joulukuussa 2024. MAL-sopimuksissa valtio sitoutuu kaupunkiseutujen saavutettavuutta ja kestäväää liikkumista edistäviin hankkeisiin yli 570 milj. euron rahoituksella. Näitä ovat muun muassa kaupunkiseutujen raide- ja kaupunkiraitiotiehankkeet. Ympäristöministeriön hallinnonalalla merkittävimpiä kuntien toimintaan vaikuttavia muutoksia kaudelle 2026–2029 on asuntotuotantoon kytkeytyvän korkotukivaltuuden lasku vuoden 2025 tasosta 1,75 mrd. euroa noin 1 mrd. euroon vuosille 2026–2029.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Tulojen ja menojen välinen merkittävä epätasapaino edellyttää tasapainottamistoimien jatkamista kuntataloudessa

Kuntatalouden vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden perusteella toiminnan ja investointien rahavirta oli viime vuonna -0,5 mrd. euroa ja lainakanta kasvoi noin 0,7 mrd. eurolla 20,6 mrd. euroon. Kuluvan vuoden tilanne on kuitenkin viime vuotta huomattavasti haastavampi, sillä toiminnan ja investointien rahavirta syvenee -1,6 miljardiin euroon, vaikka kunnat ja kuntayhtymät jatkavat sopeutustoimiaan ja viidenes kunnista nosti kunnallisveroaan kuluvalle vuodelle.

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosina 2026–2029 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi. Kuntien tehtävät painottuvat lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Koska kuntasektori on hyvin henkilöstövaltainen, vaikuttaa kunta-alan palkkasopimusratkaisu kunta-alan kustannuskehitykseen merkittävästi.

Kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi on vuosina 2026–2029 noin 3,3 prosenttia vuodessa. Hintojen nousun lisäksi kuntatalouden menopaineita lisää kasvukeskusten investointipaineet, jotka pitävät investointien tason korkealla.

Kuntatalouden toimintatulojen kasvu on vuosina 2026–2029 hidasta. Sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleenneuvottelut heikentävät kuntien vuokratuloja merkittävästi vuodesta 2026 alkaen. Valtionosuuksien kehitys vaihtelee huomattavasti eri vuosina ja niiden kasvua hidastaa vuonna 2026 osana sopeutustoimia tehtävät pysyvät valtionosuusleikkaukset sekä vuoteen 2027 saakka mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien leikkaus ja hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Niiden kasvu paranee suhdannetilanteen myötä yltäen vuosina 2026–2029 keskimäärin 4,3 prosentin vuotuisen kasvuun.

Kuntatalouden vuosikate heikkenee tänä vuonna noin 600 miljoonalla eurolla 2,9 miljardiin euroon, ja toiminnan ja investointien rahavirta noin -1,6 miljardiin euroon, jossa se pysyy myös vuosina 2026–2027. Kun valtionosuuksiin tehdyt määräaikaisten leikkaukset poistuvat, kohenee kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta -1,3 miljardiin euroon vuonna 2028 ja -1,1 miljardiin euroon vuonna 2029.

Painelaskelman mukaan kuntatalouden vuosikatteen eivät riitä nettoinvestointeihin. Tulojen ja menojen epätasapaino vaatii kuntapäättäjiltä pitkäjänteistä päätöksentekoa ja jatkuvia

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

tasapainottamistoimia. Negatiiviset toiminnan ja investointien rahavirrat uhkaavat kasvattaa lainakannan 28,5 mrd. euroon vuonna 2029.

Kuntatalouden kehitysarvioon liittyy riskejä muun muassa kaupp- ja geopolitiikan epävarmuuden ja sote-kiinteistöjen lakisääteisen vuokra-ajan päättymisen vuoksi. Lisäksi kunta-alan palkkaneuvottelut olivat kesken kehitysarviota laadittaessa.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä noin 14,3 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot kasvavat noin 1 prosentilla. Vuonna 2026 verotulojen ennustetaan kasvavan 5,4 prosenttia. Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, kaivosmineraali- ja yhteisöverosta. Kehyskauden lakimuutoksista aiheutuu vaikutuksia kuntien verotuloihin. Veroperustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoon kompensoidaan nettomääräisesti kunnille.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 10,8 mrd. euroa, mikä on noin 0,6 mrd. euroa enemmän kuin vuonna 2025. Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat kehyskaudella veropohjan kehitys, hallitusohjelmaan sisältyvät muutokset ja vuosien 2024 ja 2025 kehysriihissä tehdyt päätökset. Kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,76 mrd. euroa vuonna 2026. Kiinteistöveron tuotto on noin 2,4 mrd. euroa vuonna 2026, mikä on noin 25 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2025. Kunnille kohdistuvan kaivosmineraaliveron tuoton arvioidaan pysyvän noin 19 milj. eurossa ensi vuonna, mutta kasvavan noin 61 milj. euroon vuonna 2028 veronkorotusten myötä.

Painelaskelmaan liittyvät epävarmuudet huomioiden voidaan todeta, että kuntataloudessa on tarkastelujaksolla vuosina 2026–2029 epätasapaino tulojen ja menojen välillä. Tarkastelukauden loppua kohden mentäessä tilanne kääntyy kohti tasapainoa koko Manner-Suomen tasolla, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuudessa ja sote-uudistuksen määräaikaisten vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat.

Vaikeasti ennustettavien sote-kustannusten poistuminen tuo ennakoitavuutta varsinkin pienempien kuntien talouteen. Samalla kuitenkin palvelutarpeen ennakoiva suunnittelu korostuu entisestään talouden sopeutusmahdollisuuksien siirtyessä enemmän veroprosentin korotuksiin. Korotuspaine kasvaa lähivuosina erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa, joissa veroprosentit ovat pääsääntöisesti jo nyt valtakunnallista keskitasoa korkeammat. Laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine kasvaa kaikissa kuntakokoryhmissä tarkastelujakson alussa, mutta vuoteen 2029 mentäessä paine vähenee. Suurimmat korotuspaineet kohdistuvat painelaskelman perusteella vuosiin 2025–2027 kaikissa kuntakokoryhmissä.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Veroprosentin laskennallisen korotuspaineen kehitys näkyy myös negatiivisena vuosikatteena ja tilikauden tuloksena. Negatiivisen vuosikatteen kunnissa tulisi kiinnittää huomiota vuosikatteen vahvistamiseen, jotta velkaantuminen suhteessa tulopohjaan ei muodostu ongelmaksi. Vuonna 2025 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvion mukaan 7, mikä on hieman vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittävästi. Näistä suurin osa on alle 2 000 ja 2 001–5 000 asukkaan kuntia. Eniten negatiivisen vuosikatteen kuntia on painelaskelman mukaan vuonna 2026, jolloin vuosikate on negatiivinen painelaskelman mukaan 34 kunnalla.

Kehyskauden aikana toiminnan ja investointien rahavirta laskee koko maan tasolla ja lähes kaikissa kuntakokoryhmissä negatiiviseksi. Kehyskauden lopulla vuonna 2029 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan negatiivinen melkein kaikissa kuntakokoryhmissä, koko maan tasolla noin -140 euroa asukasta kohden. Kuntakokoryhmien välillä on merkittäviä eroja koko tarkastelujakson ajan, mutta myös kuntaryhmien sisällä esiintyy hajontaa. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkasteluperiodilla selittää merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suurissa kaupungeissa sekä sote-uudistuksen verohäntien poistuminen.

Kaupungin tilinpäätös 2024 ja taloudellinen tilanne

Suonenjoen kaupungin talous kehittyi ennakoitua paremmin vuonna 2024. Suonenjoen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös on ylijäämäinen noin 2,3 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024 oli tehty noin 0,1 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden ylijäämä esitetään kirjattavaksi kunnan taseeseen yli/alijäämätilille, jonka jälkeen taseessa on ylijäämää vuoden 2024 lopussa noin 11,1 milj. euroa.

Hyvää tilikauden tulosta selittää veroperusteisen rahoituksen merkittävä kasvu sekä käyttötalouden toimintakatteen selkeästi myönteisempi kehitys. Niin käyttötalouden tulot ylittivät talousarvion kuin myös käyttötalouden kulut alittivat talousarvion. Toimintakate alitti määrärahamuutetun talousarvion yli 0,5 milj. eurolla ja alkuperäinen talousarvio alittui yli 0,5 milj. eurolla. Myös menotalouden hillintää pystyttiin toteuttamaan määrätietoisella talouden tasapainottamistoimilla. Erityisesti henkilöstön määrän kehitys taittui laskusuuntaan. Tulokseen keskeisesti vaikuttivat verotulojen ennakoitua parempi kehitys sekä sote-kiinteistöjen vuokratuotto.

Arvio tulevasta kehityksestä

Suonenjoen kaupungin talous on alijäämien kattamisen osalta tasapainossa. Menojen kasvun hillintää on onnistuttu toteuttamaan erityisesti vuosina

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

2015-2017 sekä nyt vuonna 2024. Tulevaisuuden haaste on yhteen sovittaa toisaalta kasvavaa ikääntyvän väestön palvelutarvetta ja samalla sopeuttaa palveluja vähenevään lasten ja nuorten määrään.

Nyt jo kolmen ylijäämäisen valtuustokauden jälkeen kaupungin taloudessa on noin +11,1 milj. euron suuruinen ”ylijäämäpuskuri”. Päivitetyt taloussuunnitelman perusteella ylijäämät riittävät 2030-luvulle saakka.

Kaupungin vuosikate on pysynyt vuosien 2014-2024 aikana keskimäärin yli 3,0 milj. euron tasossa tai sen yli. Tämä on mahdollistanut maltillisten investointien toteuttamisen tulorahoituksen turvin sekä ylijäämäpuskurin muodostumisen.

Kaupungin velkaantuminen taittui jo vuoden 2015 aikana ja maltillinen investointitaso ja kulutason hillintä taittoivat kaupungin velkaantumista entisestään. Vuosien 2015-2024 aikana ei nostettu nettomääräisesti juurikaan uutta pitkäaikaista lainaa. Velkoja on pystytty lyhentämään vuodesta 2014 yhteensä liki 22,0 milj. eurolla.

Taseessa oleva ylijäämä ja velkaantumisen taittuminen ovat antaneet mahdollisuudet kaupungin investointien tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen ja mahdollisuuteen ottaa vastaan myös taloudeltaan heikompia vuosia. Kulurakenteen kehitys on keskeisessä roolissa kaupungin talouden pysymisessä kestäväällä pohjalla.

Kuntatalous on suurten muutosten edessä lähivuosina. Väestö ikääntyy läpi Suomen ja vähenee erityisesti kasvukeskusten ulkopuolella. Toisaalta monipaikkaisuus, etätyö ja kulutustottumusten muutokset antavat mahdollisuuksia kilvoitella väestön sijoittumisesta myös vetovoimaisille paikkakunnille. Lisäksi vuoden 2025 alusta voimaantunut TE24 uudistus siirsi työllisyys ja yrityspalvelujen (TE) vastuun valtiolta kunnille. Tämä vaikuttaa merkittävästi kuntien tulopohjaan.

Suonenjoen kaupungin osalta valtionosuudet tulevat merkittävästi pienenemään vuodesta 2025 lukien. Muutos johtuu muun muassa hyvinvointialueiden sekä kuntien keskinäiseen rahoitukseen sovitusta vuoden 2022 verotuksen vaikutuksesta, missä kuntien valtionosuuksia sopeutetaan valtion suuntaan. Leikkaukset ovat kuntien osalta tasasuuruiset (euroa/asukas) ja jaksottuvat vuosille 2025-2027. Lisäksi kaupungin myönteisesti kehittynyt yhteisöveron jako-osuuden kasvu leikkaa valtionosuuksien kautta kaupungille kohdennettavaa verotulojentasausta. Vaikutus ajoittuu vuodesta 2025 eteenpäin.

Lisäksi vuoden 2025 osalta TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle kustannuksineen ja niiden rahoittamiseen tuleva valtionosuus vahvistetaan ennen palvelujen tuottamisen aloittamista, millä tulisi kattaa syntyvät kustannukset. Vastaavien uudistusten osalta 100 prosenttien kustannusten

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

kattaminen ei ole pääsääntöisesti toteutunut. Lisäksi tuleva palvelun tarve voi merkittävästi vaikuttaa syntyvin kustannuksiin. Suonenjoen kaupungin osalta TE-uudistuksen lakisääteisten palvelujen tuottamisen kustannukseksi on arvioitu 650.000 euroa ja työmarkkinatuen kustannusten nousuksi +300.000 euroa. Tämä on otettu huomioon vuoden 2025 talousarvioesityksessä.

Vuoden 2026 alusta kaupungin SoTe-kiinteistöjen vuokraus päättyy ja palvelujen tarvitsemat SoTe-kiinteistöt tulee vuokrattavaksi yhtiön kautta, joka siis heikentää emon taloudellista asemaa ja teknisten palvelujen käyttötaloutta merkittävästi.

Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää menokehityksen kasvun hillintää kaikkien toimintojen osalta. Keskiössä ovat rakenteelliset uudistukset ja niihin liittyvät kiinteistöt. Keskeinen rooli on toimintojen sopeuttamisella ja tehtyjen päätösten toimeenpanolla.

Väestöennusteen mukaisesti Suonenjoen kaupungin varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin 62 lasta ja laskennallisella kolme ryhmää. Vuosiluokkien 1-6 palvelutarve vähenee noin 160 lasta ja laskennallisesti kahdeksan opetusryhmää. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia. Vuosiluokilla 7-9 noin 86 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa 4,3 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä noin 46 nuorella.

Lapsimäärän väheneminen yli 160 lapsella tulee huomioida Suonenjoen kaupungin tulevien vuosien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon hallinnassa. Erityisesti oppilasmäärän ennustettu lasku on sen verran merkittävä, että Suonenjoen kaupungin on ollut tarkoituksenmukaista sopeutua perusopetuksen palveluverkon supistamiseen.

Palvelutaso ja määrä on syytä arvioida myös laajemmin kaikkien kaupungin tuottaminen palvelukokonaisuuksien osalta. Myös investointien tarkoituksenmukaisuus ja perusteltu kohdentaminen voi hillitä menotaloutta sekä velkaantumista. Lisäksi tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen mahdollistaa talouden sopeutumista. Toimenpiteiden edistämistä tulee vauhdittaa ja konkretisoida. Nämä mahdollistavat resurssien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen, sopeuttaa hallintoa ja ennalta ehkäisee painetta verojen korottamiseen.

Suonenjoen kaupungin talouden mallinnusta on aloitettu tekemään aina vuoteen 2030 saakka. Kuntien verotulopohja, valtionosuusjärjestelmä, rahoitusriskit sekä kokonaisuuden toimivuus ja hallinta tulevat olemaan lähitulevaisuudessa linjattavia kokonaisuuksia valtakunnan päätöksenteossa. Nykyinen taloussuunnitelmakauden esitys ei riitä

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

pitämään kaupungin taloutta kestäväällä pohjalla. Erityisesti kiinteistöihin liittyvä investointipaine ja emo-kaupungin tulopohjan väheneminen haastavat kaupungin taloutta erityisesti vuodesta 2026 eteenpäin.

Raami 2026:

Vuoden 2026 raamin pohjana on vaade hallitusta ja maltillisesta kulukehityksen kasvusta. Kustannustason kasvu tulee sopeuttaa kaupungin tulopohjaan. Rajallisten resurssien kohdentamisessa tarvitaan toimialoittain priorisointia ja valintoja palvelujen sekä palvelutason suhteen. Palvelujen ja palveluverkoston sopeuttamista tarvitaan tarkoituksenmukaiseen käyttäjämääriin kaikkien toimintojen osalta. Mittavien omarahoitteisten investointien toteuttaminen on erityisen haasteellista kaupungin kokonaisrahoituksen pienenemisen myötä.

Liitteenä on suunnitelma vuoden 2026 talousarvioraamien osalta. Edellisvuoden tapaan raami esitetään ulkoisten tulo- ja kuluerien muodossa, mikä sitoo myös toimialojen budjetoitua. Sisäisten- ja laskennallisten erien arviointi ja oikea kohdentaminen on muuttuvien rakenteiden myötä erityisen hankalaa.

Talousarvio raamin veroperusteet pohjautuvat vuodelle 2025 hyväksyttyihin veroprosentteihin. Suonenjoen kaupungin vuoden 2025 tuloveroprosentti on 9,10 prosenttia. Talousarvion valmistelu toteutetaan nykyisten veroprosenttien pohjalta.

Kunta-alalla vuonna 2026 on luvassa kaksi eri korotusta: 1.8.2026 alkaen 2,27 prosentin yleiskorotus palkkoihin sekä 1.10.2026 alkaen 0,2 prosentin paikallinen järjestelyerä ja 0,4 prosentin kehittämisohjelmaerä. Nämä korotukset perustuvat Kunta- ja hyvinvointialan sopimusratkaisuun 2025–2028. Kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Palkat nousevat sopimuskaudella 9,17 prosenttia ja kumulatiivisesti 9,49 prosenttia.

Työllisyysrahasto esittää sosiaali- ja terveysministeriölle työttömyysvakuutusmaksujen korottamista vuodelle 2026. Esityksen mukaan kunta-alan työnantajien maksu nousee keskimäärin 0,4 prosenttiyksikköä. Työllisyysrahaston esityksen mukaan kaikkien sektorien työnantajien keskimääräinen maksu olisi 0,92 prosenttia vuonna 2026. Työntekijöiden maksu nousee myös ja olisi esityksen mukaan 0,89 prosenttia palkkasummasta. Uudeksi alemmaksi työnantajamaksuksi tulisi esityksen mukaan 0,31 prosenttia palkoista, kun se on ollut 0,20 prosenttia vuonna 2025. Ylempi maksu olisi 1,23 prosenttia, kun maksu on ollut 0,8 prosenttia vuonna 2025. Työllisyysrahasto antaa esityksensä sosiaali- ja terveysministeriölle. Lopulliset maksut vahvistetaan syksyllä.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Asetettavien toiminnallisten tavoitteiden painopisteet tulee olla Suonenjoen kaupungin strategian mukaiset. Kaupunginhallituksen 25.08.2025 § 206 päätöksen mukaisesti uudistuva kuntastrategia valmistuu kevään 2026 aikana. Näin ollen talousarvion asetettavien toiminnallisten tavoitteiden tulee tukea strategiatyötä ja sen jalkauttamista vuoden 2026 osalta. Yksityiskohtaisemmat toiminnallisten tavoitteet tullaan asettamaan strategian valmistumisen yhteydessä tai sen vahvistamisen jälkeen. Nyt tulee painottaa toimintatapojen ja rakenteiden uudistumista ja toiminnan tehokkuutta sekä työllisyyden edistämistä.

Investointien painotuksessa tulee huomioida kaupungin tulorahoitus ja vuosikatteen taso. Investointien kohdentamisen tulee tukea alueen yritysten toimintaedellytyksiä tai kasvua sekä kaupunkiorganisaation palvelujen tuottamisen kehittämistä ja tehokkuutta.

Toimialojen euromääräisessä raamissa on huomioitu mm. seuraavat muutokset:

- Kotouttamispalveluihin kohdennettu koto-koulutusten vuoden 2025 korotettu määräraha
- Liikuntakeskuksen leasing-maksuun vaikuttavan korkokannan alentuminen
- Perusopetusverkoston tiivistyminen Sammelselän ja Lempyyn koulun osalta
- Sammalesälän koulun purkuun kohdennettu vuoden 2025 kertaluontoinen purkukulun varaus
- Sähkön hinnan alentuminen
- Lakkautuneet tai myydyt kiinteistöt

Kaupunginvaltuusto on 16.06.2025 § 64 päätöksellään päättänyt perustaa omistus- hallinta- ja vuokraustoimintaa harjoittavan Suonenjoen kaupungin kokonaan omistaman osakeyhtiön markkinaehtoisena vuokraustoiminnan eriyttämiseksi. Yhtiöön on tarkoitus siirtää markkinaehtoiset Sote- ja teollisuuskiinteistöt.

Yhtiöittämisen seurauksena Suonenjoen kaupunki (emo) ei saa enää vuokratuottoja siirretyistä tiloista, ja vastaavasti kiinteistöjen hoitokulut ja poistot eivät enää ole kaupungin kuluja. Mikäli kiinteistöyhtiö tekee verojen jälkeen voitollista tulosta, niin tämä on mahdollista jakaa osinkotulona kaupungille. Tarkemmat laskelmat talousvaikutuksista voidaan laatia, kun vuokrasopimuksia koskevat neuvottelut on käyty hyvinvointialueen kanssa sekä rakennusten siirtotapa on päätetty.

Nyt annettavassa raamiesityksessä ei ole ennakoitu yhtiöittämisen taloudellisia vaikutuksia teknisten palvelujen toimialaan. Talousarviota tullaan muuttamaan / muokkaamaan mahdollisen siirrosta aiheutuvien

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

taloudellisten vaikutusten osalta, kun siirto ja sen myötä tulevat taloudelliset vaikutukset ovat varmistuneet.

Talousarvion raameja selvitetään yksityiskohtaisemmin kaupunginhallituksen kokouksessa.

Alustava aikataulu

08.09.2025 Kaupunginhallitus antaa raamin
15.09.2025 Hallintopalvelujen tarkennettu laadintaohje
03.11.2025 Toimialojen käsittelyt ja palautus hallintopalveluihin
10.11.2025 Investointiohjelman 1. käsittely kaupunginhallituksessa
17.11.2025 Veroprosenttien päätökset valtuustossa
20.11.2025 Talousarvio esitys hallitukselle valmis
25.11.2025 Kaupunginhallituksen 1.käsittely
08.12.2025 Kaupunginhallituksen 2.käsittely
15.12.2025 Kaupunginvaltuuston käsittely

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2026 talousarvion laadinnan pohjaksi liitteen mukaiset ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen bruttoraamit ja oikeuttaa hallintopalveluja valmistelevaan edellä mainittujen raamien perusteella toimialoille talousarvio-ohjeet. Tarvittaessa tätä ohjeistusta tarkennetaan myöhemmin syksyllä aikataulujen ja muun tarpeellisen osalta.

Edelleen kaupunginhallitus edellyttää, että toimialat tekevät asetettuun raamiin pääsemiseksi vähintään +2 prosentin suuruiset ei lakisääteisten taksojen ja maksujen korotusehdotukset, jotka astuvat voimaan vuoden 2026 aikana.

Kaupunginhallitus hyväksyy muiden kuin kiinteistöjen peruskorjaamisen tai rakentamisen investointimenojen (ml. leasing- tai vuokrausperusteinen investointirahoitus) kaupungin kaikki toimialat sisältäväksi investointien nettoraamiksi 1,2 milj. euroa vuodelle 2026.

Kiinteistöjen osalta laaditaan oma investointiohjelma huomioiden palvelutarpeeseen kohdentuvat tilatarpeet ja muutokset tilojen tehokkaaseen käyttöön liittyen.

Koko kaupunkiorganisaatiota varten tehtävät investointiesitykset pyydetään tekemään yhteistyössä suoraan kaupunginhallitukselle 10.11.2025 mennessä niin, että palvelusta vastaava palvelualue tai tilaa käyttävä palvelu tulee kuulluksi investointiesityksen valmistelun yhteydessä. Investointiesitysten taustalla on oltava valmistellut linjaukset ja selvitykset palvelujen käytön ja toiminnallisten rakenteiden osalta.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Kaupungin tytäryhtiöiden (Suonenjoen Vesi Oy, KOy Suonenjoen vuokratalot) omistajan asettaman tavoitteet tullaan vahvistamaan erillisellä kaupunginhallituksen päätöksellä syys-lokakuun aikana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 25.11.2025 § 284

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Erillisenä liitteenä on vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman toimialojen valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty toimialatasoisesti. Palvelualueiden tavoitteet vahvistetaan toimialoittain lautakunnissa ja hallituksessa käyttötaloussuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä. Nyt esitettävät tavoitteet ovat kaikilla toimialoilla samat. Ollen seuraavat:

- Suonenjokelaisten yritysten toimintaedellytysten ja työllisyyden vahvistaminen
- Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
- Kaupunkikonsernin toimintatapojen ja rakenteiden uudistaminen sekä tehokkuuden lisääminen

Nämä tavoitteet tulevat olemaan mukana uuden kuntastrategian painopisteiden asettamisessa. Kaupungin uudistuva strategia valmistuu vuoden 2026 talousarviosta erillään kevään 2026 aikana.

Lisäksi esityksessä on mukana tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä investointiosa. Investointitarpeiden luonnos on kaupunginjohtajan sekä toimialajohtajien esittämässä muodossa. Toimialat ovat käsitelleet omat talousarvioesityksensä seuraavissa kokouksissa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 4.11.2025 § 74

https://www.suonenjoki.info/djulkaisu/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetin_gitem&id=2025444-4

Tekninen lautakunta 6.11.2025 § 88

https://www.suonenjoki.info/djulkaisu/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetin_gitem&id=2025447-8

Elinvoima- ja hallintopalvelujen esittely toteutetaan muun talousarvion esittelyn yhteydessä tiistaina 25.11.2025.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Vuoden 2026 talousarviossa esitettävät luvut ovat kaupunginhallituksen antaman talousraamin mukaisesti ulkoisten erien suuruiset. Lautakuntien esityksiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia, vaan nyt kuullaan toimialojen esittelijöiden esitykset, minkä pohjalta talousarvion valmistelua jatketaan varsinaiseen kaupunginjohtajan esitykseen kaupunginhallitukselle joulukuun alussa. Investointiesitykseen on tehty tarkennuksia kaupunginjohtajan johtoryhmässä kaupunginhallituksen (10.11.2025 § 255) investointiesittelyjen pohjalta.

Käyttötalouden toimintakulut ovat vuoden 2026 talousarvioesityksessä 24,5 milj. euroa (-3,5 % v. 2025 tilinpäätösennusteeseen). Toimintakulut laskevat vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen (25,4 milj. euroa) nähden noin -0,9 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostuu noin +2,3 milj. euroa. Lautakuntien käsittelemät esitykset ovat kaupunginhallituksen asettaman ulkoisten toimintakulujen raamin mukaiset (24,5 milj. euroa).

Suunnitelmakauden 2026-2028 vuosikatteet eivät riitä poistojen kattamiseen. Suunnitelmakauden (2026-2028) alijäämä on yhteensä noin -1,4 milj. euroa. Alijäämäinen talous johtuu erityisesti SoTe-kiinteistöjen vuokratulojen ennustetusta alenemisesta sekä lähtötilanteesta (v. 2025) alhaisemmasta veroperusteisen rahoituksen tasosta.

Suunnitelmakauden (2026-2028) investoinnit ovat yhteensä noin 14 milj. euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan nettomääräisesti +9 milj. euroa (n. +1.400 euroa / asukas) vuosina 2026-2028, mikäli investointiohjelma toteutetaan esitetyssä muodossa. Esityksen pohjalta kaupungin lainamäärä liki kaksinkertaistuu kolmen seuraavan vuoden aikana.

Kaupungin suunnitelmakauden tulokseen vaikuttavia asioista on mm. SoTe-kiinteistöjen vuokraus / kohteiden mahdollinen tyhjäksi jääminen, mahdollinen valtionosuusuudistus ja hankintalain uudistuksen vaikutus. Jälkimmäisten uudistusten osalta vaikutuksia ei ole lähdetty ennakoimaan. Kiinteistöjen vuokrauksen osalta vaikutuksia on arvioita Vanhainkotipalvelukeskuksen (v. 2027) kuin Suonenjoen terveysaseman (v. 2030) osalta.

Lisäksi kaupunginhallitus edellytti (08.09.2025 § 219) että toimialat tekevät asetettuun nettoraamiin pääsemiseksi vähintään +2,0 prosentin suuruiset ei lakisääteisten taksojen ja maksujen korotusehdotukset vuodelle 2026.

Nyt käsiteltävällä talousarvioesityksellä turvataan kaupungin tehtävien hoidon edellytykset. Esitys on kaupungin strategian mukainen lukuun ottamatta tasapainoisen taloudenpidon edellytyksiä. Kestävän kuntatalouden osalta on syytä keskittyä palvelutuotannon tarkoituksenmukaisuuteen, rakenteiden ja toimintatapojen uudistamiseen

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

sekä kulurakenteen hillintään niin investointien kuin käyttötalouden kulujen osalta.

Talousarvio ja taloussuunnitelma täydennetään kirjamuotoon 8.12.2025 pidettävään kaupunginhallituksen kokoukseen.

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrä rahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Suonenjoen kaupungin talousarviossa määrärahat ja tuloarviot on otettu bruttomääräisinä.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvoitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää aloittaa vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman käsittelyn. Kaupunginhallituksen keskeinen tehtävä on käytyjen toimialakohtaisten esittelyjen pohjalta linjata tulevat päätökset niin, että kaupunkikonsernin talous säilyy kestäväällä uralla, ensisijaisti investointimenojen ja kulurakenteen osalta.

Toimialakohtaisten esittelyjen ja käydyn lähetekeskustelun pohjalta kaupunginjohtajan talousarvioesitys tuodaan käsittelyyn kaupunginhallituksen kokouksessa 8.12.2025.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Päätös

Elinvoima- ja hallintopalveluiden toimialakäsittelyn yhteydessä paikalla oli hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen klo 9.00-10.10.

Teknisen toimialan ja investointien käsittelyn yhteydessä paikalla olivat kuntatekniikan päällikkö Kirsi Niemelä ja kiinteistöpäällikkö Eero Talja klo 10.15-13.50 sekä kaavoittaja Timo Kortelainen klo 10.15-12.15. Tekninen johtaja Kimmo Hälinen osallistui kokoukseen klo 10.15-16.00.

Kasvun ja oppimisen johtaja Anne Lahtivirta osallistui kokoukseen koko sen keston ajan. Kasvun ja oppimisen toimialakäsittelyn yhteydessä paikalla olivat yhtenäiskoulun rehtori Kimmo Honkanen ja lukion rehtori Mikko Perttinä klo 13.50-15.05 sekä varhaiskasvatuksen johtaja Susanna Kaasinen klo 13.50-16.00.

Sanna Karhunen poistui etäyhteydellä kokouksesta klo 9.30 ja palasi takaisin klo 10.40 ja osallistui kokoukseen läsnä paikan päällä klo 11.00 alkaen.

Petri Suihkonen poistui kokouksesta klo 11.30 ja varajäsen Vesa Vesterinen osallistui kokoukseen klo 11.30-16.00.

Asioiden käsittelyn lomassa pidettiin kokoustauot klo 10.10-10.15, klo 12.15-13.00 sekä 15.05-15.15.

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 295
321/02.02.00/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Erillisenä liitteenä on kaupunginjohtajan ehdotus vuoden 2026 talousarvioksi sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.

Kaupunginhallituksen asettama talousarvioraami esitettiin ulkoisten tulo- ja kuluerien muodossa, mikä sitoo myös toimialojen budjetointia. Sisäiset ja laskennalliset erät on budjetoitu ja toimialojen tulee käyttää niitä muun muassa yksikkökustannusten ja sisäisen laskennan osalta.

Käyttötalouden ulkoiset toimintakulut ovat vuoden 2026 talousarvioesityksessä 24,5 milj. euroa (-3,4 % v. 2025 tilinpäätösennusteeseen). Toimintakulut laskevat vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen (25,4 milj. euroa) nähden noin -0,9 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostuu noin +2,3 milj. euroa.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Suunnitelmakauden 2026-2028 vuosikatteet eivät riitä poistojen kattamiseen. Suunnitelmakauden (2026-2028) alijäämä on yhteensä noin -1,4 milj. euroa. Alijäämäinen talous johtuu erityisesti SoTe-kiinteistöjen vuokratulojen ennustetusta alenemisesta sekä lähtötilanteesta (v. 2025) alhaisemmasta veroperusteisen rahoituksen tasosta.

Suunnitelmakauden (2026-2028) investoinnit ovat yhteensä noin 11,5 milj. euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan nettomääräisesti +7 milj. euroa (n. +1.100 euroa / asukas) vuosina 2026-2028, mikäli investointiohjelma toteutetaan esitetyssä muodossa. Esityksen pohjalta kaupungin lainamäärä liki puolitoistakertaistuu kolmen seuraavan vuoden aikana.

Kaupungin suunnitelmakauden tulokseen vaikuttavia asioista on mm. SoTe-kiinteistöjen vuokraus / kohteiden mahdollinen tyhjäksi jääminen, mahdollinen valtionosuusuudistus ja hankintalain uudistuksen vaikutus. Jälkimmäisten uudistusten osalta vaikutuksia ei ole lähdetty ennakoimaan. Kiinteistöjen vuokrauksen osalta vaikutuksia on arvioita Vanhainkotipalvelukeskuksen (v. 2027) kuin Suonenjoen terveysaseman (v. 2030) osalta.

Vuoden 2026 talousarvioesitys pitää sisällään 50.000 euron varauksen yhdistyksille myönnettävään väliaikaisrahoitukseen (siltarahoitus).

Suonenjoen kaupungin vuoden 2026 valtionosuudet ovat arviolta 4,4 milj. euroa. Laskua kuluvasta vuodesta on noin 0,9 milj. euroa (-17,0 %). Lasku selittyy verotulojen tasauksen romahtamiselle Suonenjoen kaupungin osalta.

Talousarvioesitys pitää sisällään päätetyt ja toimeenpantavat talouden tervehdyttämistoimenpiteet. Lisäksi suunnitelmakauden osalta on otettu huomioon arviot tulopohjan muutoksesta sekä SoTe-kiinteistöjen vuokrauksen muutokset. Talousarvioesityksellä turvataan kaupungin tehtävien hoidon edellytykset. Esitys on kaupungin kuntastrategian mukainen.

Tulevien vuosien keskeiset haasteet tulevat olemaan kaupungin tulopohjassa tapahtuvat muutokset. Talouden tasapainossa pitämisen toimenpiteitä pitää jatkaa. Toimenpiteiden kohdentuminen tulee kohdentua rakenteiden ja toimintaprosessien uudistamiseen sekä ja palvelujen tason sopeutumiseen niin määrän kuin palvelujen laadun osalta. Myös investointien tarkoituksenmukaisuus ja perusteltu kohdentaminen voi hillitä menotaloutta sekä velkaantumista. Lisäksi tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen mahdollistaa talouden sopeutumista. Toimenpiteiden edistämistä tulee vauhdittaa ja konkretisoida. Toimielinten on syytä varautua toimenpiteiden tarkentamiseen ja toimenpanon edistämiseen vuoden 2026 aikana

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto:

1. hyväksyy **erillisenä liitteenä** olevan vuoden 2026 talousarvion sekä vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman.
2. Lisäksi kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy talousarvion investointiosan hankekohtaiset poistoajat ja / tai poistoprosentit käytettäväksi vuoden 2026 investointihankkeiden suunnitelman mukaisia poistoja laskettaessa.
3. Lisäksi kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto varaa vuoden 2026 talousarvioon 50.000 euron varauksen yhdistyksille myönnettävään väliaikaisrahoitukseen (siltarahoitus).

Teknisten palvelujen kiinteistöjen kehittämissuunnitelma päivitetään valtuuston vahvistaman talousarvion investointiohjelman mukaiseksi.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Jani From teki muutosesityksen:

Kohta ”Korvaavan päiväkotihankkeen jatkovalmistelu ja piha-alueen käyttöönotto” korvataan ”Korvaavan päiväkodin jatkovalmistelu ja mahdollinen kaavamuutos ja uuden päiväkodin rakentaminen”

Suunnitelmakausi yhteensä 4 200 000€ josta TA 2026: 300 000 € ja TS 2027: 3 900 000€ (kaupunginjohtajan esitys: Suunnitelmakausi yhteensä 4 200 000 € josta TA2026 50 000€ TS 2027 250 000€ ja TS2028 3 900 000€)

Investointihankkeen perustelut ”Korvaava päiväkoti. Rahoitusvaihtoehtona oma tase, leasing tai vuokra. Oman rakentamisen yhteydessä huomioita tyhjenevät muut kohteet ja yksityisen päiväkodin tilanne lapsimäärän suhteen.”

Korvataan: ”Korvaava päiväkoti. Rahoitusvaihtoehtona oma tase, leasing tai vuokra. Uusi päätös 2026 kevät. Mahdollinen kaavamuutos ja kilpailutus kesä-syky 2026. Rakentaminen 2027.”

Pidettiin kokousta klo 19.17-19.21.

Jani Fromin esitystä ei kannatettu ja puheenjohtaja totesi, että esitys raukesi.

Kaupunginhallitus	§ 219	08.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 284	25.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 295	08.12.2025

Puheenjohtaja päätti asian käsittelyn.

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 14 Liite_Raami-2025_KH_2025_09_08

Liite 15 TA_2026_KH-08122025

Viranhaltijoiden päätökset 20.11. - 3.12.2025

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 296

Viranhaltijoiden tekemien viranhaltijapäätösten päätösluettelot ajalta 20.11. – 3.12.2025 ovat kaupunginhallituksen asiakirjoissa seuraavasti:

Kasvun ja oppimisen johtaja

Tekninen johtaja

Henkilöstöpäällikkö

Vapaa-aikakoordinaattori

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että koska päätöksissä ei ole sellaista mikä vaatisi päätöksen siirtämistä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, kaupunginhallitus merkitsee päätökset tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Timo Lahtinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisenä (intressijäävi) klo 19.30. Ehdotus hyväksyttiin. Timo Lahtinen palasi takaisin kokoukseen klo 19.31.

Tiedoksiannot

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 297

Service oy

pienosakkaiden edustajiston pöytäkirja 12.11.2025

Kuopion kaupunki

Pöytäkirjanote, §365, kaupunginhallitus 17.11.2025

Monetra Pohjois-Savo oy

Neuvottelukunnan kokousmuistio 18.11.2025

Rautalammin kunta

Pöytäkirjanote §334, kunnanhallitus 24.11.2025

Service oy

Pöytäkirja yhtiökokous 26.11.2025

Savon koulutuskuntayhtymä

yhtymävaltuuston pöytäkirja 27.11.2025

Savon koulutuskuntayhtymä

Yhtymävaltuuston kokouskutsu ja esityslista 9.12.2025

Ely-keskus

Kutsu Itä-Suomen ilmastokonferenssi 4.2.2025

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus merkitsee edellä mainitut asiakirjat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ajankohtaiskatsaus

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 298

Kaupunginjohtaja antaa tilannekatsauksen ajankohtaisista asioista.

Ehdotus Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus merkitsee esitetyn ajankohtaiskatsauksen tietoonsa saatetuksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin. Kokous päättyi klo 19.52.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 285, § 286, § 287, § 295, § 296, § 297, § 298

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 288, § 289, § 290, § 291, § 292, § 293, § 294

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Suonenjoen kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Suonenjoen kaupunginhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 13, 77601 Suonenjoki
Käyntiosoite: Keskuskatu 3
Sähköpostiosoite: kirjaamo@suonenjoki.fi
Puhelinnumero: +358 (0)17 513 311

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9:00 – 15:00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Suonenjoen kaupungin kirjaamosta.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään lähettämispäivä.